

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 30ΗΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1993

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΔΕΣΠΟΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΟΥ ΑΝΤΕΠΙΣΤΕΛΛΟΝΤΟΣ ΜΕΛΟΥΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΔΕΣΠΟΤΟΠΟΥΛΟΥ

Κύριε Συνάδελφε,

Σας ἐκφράζω τὰ συγχαοητήρια μου γιὰ τὴν εἰσδοχή σας ως ἀντεπιστέλλοντος μέλους στὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, διποὺς ἡδης ὡς τακτικὰ μέλη καὶ ὡς ἀντεπιστέλλοντα μέλη παρακάθηνται διακεκριμένοι ἐκπρόσωποι τῆς Ἰατρικῆς, τῆς ἐξαιρετησαντίκης αὐτῆς ἐπιστήμης καὶ τέχνης, τῆς ὑπηρετικῆς τῆς ὑγείας τοῦ ἀνθρώπου.

Στὸ κείμενο τοῦ ἵπποκρατικοῦ ἔργου «Περὶ τῆς ἀρχαίας Ἰατρικῆς» ἀναγράφεται γι' αὐτήν, ὅτι «εὖρηται ἐπὶ τῇ τοῦ ἀνθρώπου ὑγιείῃ τε καὶ τροφῇ καὶ σωτηρίᾳ». Ἀλλὰ στὸ ἴδιο αὐτὸ κείμενο ἀναγράφεται καὶ ὅτι «οὐκ ἔνι δυνατὸν Ἰητρικὴν εἰδέναι ὅστις μὴ οἴδεν ὅτι ἐστὶν ἄνθρωπος», δηλαδὴ ὅτι ἀποτελεῖ προϋπόθεση τῆς Ἰατρικῆς ἡ ἐπιστημονικὴ ἀνθρωπολογία, καὶ μάλιστα ἡ ἀπότοκος τῆς Ἰατρικῆς ἔρευνας : «περὶ φύσιος [δηλαδὴ τοῦ ἀνθρώπου] γνῶναι τι οὐδαμόθεν ἄλλοθεν εἶναι ἢ ἐξ Ἰητρικῆς».

Τὴν ἐπιστημονικὴν αὐτὴν γνώσην μὲ ἀντικείμενο τὸν ἄνθρωπο, τὴν ἔκγονη τῆς Ἰατρικῆς ἔρευνας, ἢ ἐστω ἐνταγμένη στὸν εὐρύτερο χῶρο τῆς Ἰατρικῆς ἔρευνας, διακονεῖτε, Κύριε Συνάδελφε, μὲ τὴν ἀφιέρωση ἐπὶ δεκαετίες ἡδη τοῦ μόχθου σας καὶ τῆς οἰκείας σας ενδιάμενας στὸν ἐπιστημονικὸ τομέα τῆς Μικροβιολογίας, διποὺς ἔχετε διαπρέψει καὶ ως ἔρευνητὴς καὶ ως διδάσκαλος.

Τὰ διάφορα στάδια τοῦ βίου σας καὶ τῆς γόνιμης ἐπιστημονικῆς σας ἐργασίας θὰ ἐξιστορήσει καὶ θὰ ἀξιολογήσει δ Ἀκαδημαϊκὸς Κύριος Γεώργιος Μερίκας, ἀρχαιοτερορός σας καὶ ὑποδειγματικὸς ἥθικὰ λειτουργὸς τῆς Ἰατρικῆς.

Περιορίζομαι, δρα, νὰ ἐκφράσω τὴν χαρά μου γιατὶ κατὰ ὥραία συγκυρία προεδρεύω στὴν συνεδρία τῆς ἐπίσημης ὑποδοχῆς σας καὶ νὰ σᾶς εὐχηθῶ ὑγεία στὸν ἕδιο ἐσᾶς καὶ ἀκμὴ πνεύματος ἐπὶ χρόνο μακρό.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΤΙΚΟΥ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΕΡΙΚΑ

Ἡ σημερινὴ συνεδρίαση τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν γίνεται πρὸς ὑποδοχὴν ἐνὸς νέου ἀντεπιστέλλοντος μέλους ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ, ἐκλεγέντος παμψηφεὶ κατὰ τὴν συνεδρίαση τῆς Ὀλομελείας της τὴν 10.12.1992.

Τοῦ Ὁμοτίμον Καθηγητῆ τῆς Μικροβιολογίας στὸ Ἰατρικὸ Τμῆμα τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κυρίου Ἰωάννου Κ. Παπαπαναγιώτου, ἐκλεκτοῦ καὶ ἐρευνητική, συγγραφική, ἐκπαιδευτική, δραγανωτική καὶ ἐν γένει κοινωνικὴ δράση ἐπιστήμονος καὶ μὲ εὐρύτερῃ πνευματικῇ παρουσίᾳ ἀτόμου.

Ίδου ἐν γένει ἡ σταδιοδρομία τοῦ.

Ἐγεννήθη εἰς Πάτρας τὸ 1921. Τὴν πανεπιστημιακή του σπουδὴν ἔκαμε στὴν Ἱατρικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κι ἔλαβε τὸ πτυχίον του τὸ 1947, ἐργασθεὶς κατὰ τὰ φοιτητικά του χρόνια στὸ Μικροβιολογικὸ Ἐργαστήριο τοῦ Γεν. Κρατικοῦ Νοσοκομείου Ἀθηνῶν.

Ὑπηρέτησε μετὰ τὸ 1948, στὸν στρατὸ σὲ δύο φάσεις, ὡς ὑγειονομικὸς ἀξιωματικὸς ἐπὶ 42 μῆνες, προαχθεὶς μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ ταγματάρχου καὶ τιμηθεὶς ἐπ' ἀνδρείᾳ μὲ τὸ μετάλλιο ἐξαιρέτων πράξεων. Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ὑπηρεσίας του στὸν στρατὸ εἰργάσθη ἐπὶ διετίαν στὰ Στρατιωτικὰ Νοσοκομεῖα 401 καὶ 430.

Τὸ 1954 ἐξεπαιδεύθη μεταπτυχιακῶς ἐπὶ διετίαν ὡς Fellow τῆς Παγκόσμιας Ὑγειάς στὸ Κεντρικὸ Ἐργαστήριο Δημόσιας Ὑγείας τοῦ Λονδίνου καὶ ὡς ἐσωτερικὸς βοηθὸς τοῦ Ἐργαστηρίου Clinical Pathology τοῦ Γενικοῦ Νοσοκομείου Bury-Manchester.

Τὸ 1958 ὑπότροφος τοῦ IKY γιὰ τὴν Ἰολογία εἰργάσση ἐπὶ ἐτος στὸ Statens Serum Institut τῆς Κοπεγχάγης καὶ βραδύτερα ἐπεσκέψθη δύο περιώνυμα ἐρευνητικὰ κέντρα πρὸς ἐκσυγχρονισμὸ στὴν ὑπὸ γοργὴ ἀνάπτυξη Ἰολογία.

Ἡ ἐν συνεχείᾳ ἀκαδημαϊκὴ του σταδιοδρομία ὑπῆρξε ἀδιαλείπτως ὑποδειγματική. Τὸ 1953 ἔλαβε τὴν εἰδικότητα τοῦ μικροβιολόγου.

Τὸ 1951 ἐπιστημονικὸς συνεργάτης τοῦ Ἐργαστηρίου Μικροβιολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Τὸ 1955 δραγάνωσε τὸ πρῶτον στὴ χώρα μας εἰδικὸ κέντρο μελέτης τῶν ἱώσεων καὶ ἀπέκτησε τὸν τίτλο ἀμύσθιον ἐπιμελητοῦ.

Τὸ 1956 κατέστη Διδάκτωρ τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, μὲ ἔρευνά του γιὰ τὰ εἰδικὰ ἀντισώματα τῶν ἵων τῆς γρίπης A καὶ B.

Τὸ 1962 ὑφηγητὴς τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν μὲ διατριβὴ ἀφορῶσα στὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀντιγονικῆς ἴνανότητας τοῦ ἀντιπολιομνελιτικοῦ ἐμβολίου.

Τὸ 1967 ἐξελέγη Τακτικὸς Καθηγητὴς τῆς Μικροβιολογίας τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, στὴν ὅποια ὑπηρέτησε ἐπὶ 23 χρόνια, διατελέσας κοσμήτωρ τὸ 1976-77 καὶ Διευθυντὴς Τομέα ἀπὸ 1987 μέχρι 1989.

‘Απὸ τριετίας εἶναι ὅμοτιμος Καθηγητής. ‘Η καθηγητικὴ δημιουργία τοῦ κ. Παπαπαναγιώτου ἔχει, ἐν συντομίᾳ, ὡς ἔξης :

‘Η προπτυχιακὴ κατ’ ἔξοχήν, ἀλλὰ καὶ μεταπτυχιακὴ ἐκπαίδευτικὴ προσφορά του, στὸν κλάδο τῆς Μικροβιολογίας ὑπῆρξε θαυμαστή, τόσο γιὰ τοὺς φοιτητὲς τῆς Ἱατρικῆς, ὅσο καὶ τῆς Ὀδοντιατρικῆς καὶ Φαρμακευτικῆς. ‘Ἐτσι ὥστε ν’ ἀποτελεῖ ποιὸν τόπον, ὅτι μὲ τὴν φωτισμένη διδασκαλία τοῦ ἀνέβασε ἀναμφισβητήτως σὲ μεγάλο βαθμὸν τὸ ἐπίπεδο τῆς Μικροβιολογίας ἰδίως στὴν Βόρεια Ἑλλάδα. ‘Υπὸ τὴν καθοδήγησή του ἐκπονήθηκαν πολλὲς διδακτορικὲς διατριβὲς καὶ ἀπὸ μὴ πανεπιστημιακοὺς ἱατρούς καὶ εἰδικεύθηκαν εἰς τὴν Μικροβιολογίαν δεκάδες ἱατρῶν, οἱ ὅποιοι ἔχουν ἐπανδρώσει τὰ ἐργαστήρια τῶν Νοσοκομείων τῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης.

Πλούσιοτάτη ὑπῆρξε ἡ ἔρευνητική του παραγωγὴ σ’ ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς Μικροβιολογίας· κατ’ ἔξοχὴν ὅμως στὴν ἐργαστηριακὴ Διαγνωστικὴ Ἰολογία. Αὐτὴ ἡ παραγωγὴ ἐνδιαφέρει πολλὲς τάσεις καὶ κατ’ ἔξοχὴν τὴν γρίπην καὶ πολιομνελίτιδα, ἀλλὰ καὶ τὸ AIDS, τὴν ιογενὴ ἡπατίτιδα, τὴν μεγαλοκυτταρικὴ ἰωσην κτλ. ‘Ἀκόμα ὅμως, μὲ ἔξαιρετικὴ πρωτοτυπία, τὴν ἀπομόνωση στελεχῶν τῆς Legionella, σὲ διάφορα ὄντικά καὶ κυριώς τὸ νερὸν ἔνερδοχείων· καὶ τὴν ἐνδελεχὴ προσπέλαση τῶν ἐξ ἴος αἷμορραγικῶν πυρετῶν, ὑπὸ πνεῦμα διεισδυτικὸ στὸ πλαίσιο τῆς πρόληψης τῶν λοιμώξεων, ἰδίως τῶν νοσοκομειακῶν.

‘Η ἔρευνητικὴ παραγωγὴ του κατοπτρίζεται σὲ 4 ἐπὶ ὑφηγεσίᾳ καὶ 13 ἐπὶ διδακτορίᾳ διατριβὲς ἀπὸ πανεπιστημιακοὺς ἱατρούς, πολλὲς ἀπὸ τὶς ὅποιες ἔχουν δημοσιευθεῖ ὑπὸ τοῦ ἰδίουν ἢ μετὰ συνεργασιῶν τοῦ σ’ ἔγκριτα περιοδικὰ τῆς ἡμεδαπῆς καὶ ἀλλοδαπῆς, συμπληρώνοντας τὸ ἔξαιρετο δίτομο σύγγραμμά του «Ἱατρικὴ Μικροβιολογία καὶ Ἀροσολογία», τὸ ὅποιο ἔτυχε μέχρι τῷρα πέντε ἐκδόσεων, δλο καὶ ἐκσυγχρονιζόμενο, καὶ ἀποτελεῖ πηγὴ κλασσικῆς καὶ ἐκσυγχρονισμένης γνώσης γιὰ τὸν Μικροβιολόγον, ἀλλὰ καὶ τὸν κλινικὸν γιατρούς.

Καὶ ἡ δραστηριότης τοῦ νέου ἀντεπιστέλλοντος μέλους πρέπει νὰ ὑπομνησθεῖ. ‘Υπ’ αὐτοῦ ἴδρυθη, ἐστελεχώθη καὶ ἐλειπούργησε ὑποδειγματικὰ τὸ Μικροβιολογικὸ Πανεπιστημιακὸ Ἐργαστήριο τῆς Θεσσαλονίκης, τὸ ὅποιο

συνειργάσθη ἀποδοτικότατα ἐπὶ κλινικοεργαστηριακοῦ ἐπιπέδου μὲ τὸ νοσοκομειακὸ ΑΧΕΠΑΝΣ, γνωστὸ εὐφύτατα γιὰ τὴν συμβολή τον στὴν δευτεροβάθμια περίθαλψη τῆς Βόρειας Ἑλλάδος. Τὴν ἀλήθειαν αντῆς τῆς διαπιστώσεως κατακυρώνει τὸ γεγονός ὅτι τόσο τὸ Ὅπουνογεῖο Ὅγείας καὶ Πρόνοιας ὅσο καὶ ἡ Παγκόσμια Ὁργάνωση Ὅγείας τὸ ἀναγνωρίζοντος ὡς κέντρο ἀναφορᾶς γιὰ τὴν γρίπην καὶ τὸ AIDS στὴν Βόρεια Ἑλλάδα, δπως καὶ γιὰ τὴν νόσο τῶν λεγεωναριών, ἐντεροϊῶν καὶ αίμορραγικῶν πνωτῶν σ' ὀλόκληρη τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπικράτεια.

Πέραν τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ κοινωνικῶν προσφορῶν στὸ πλαίσιο τῆς Ὅγείας, ποὺ ὑπομνήσθηκαν, τὸ νέον ἀντεπιστέλλον μέλος μας, κοσμεῖται ἀπὸ ἀδαμάντινον ἥθος κατὰ κοινὴ ὁμολογία.

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν τὸν ὑποδέχεται σήμερα μὲ χαρά, ἀλλὰ καὶ πίστη, ὅτι ἡ εἰς τὸ πεδίον τῆς ἐφεξῆς παρονσία τον θὰ εἶναι ἰσάξια μὲ τὴν τοῦ παρελθόντος τον.

Ἄγαπητὲ Συνάδελφε καὶ φίλε, καλῶς ὥρισες.